

Підсумовуючи вищевикладене, можна наголосити, що лише комплексна реалізація змістових, організаційних та технологічних новацій в навчальному процесі дозволить забезпечити умови, необхідні для забезпечення підготовки педагогічних кадрів магістерського рівня, готових до викликів сьогодення і конкурентоздатних на сучасному ринку праці.

Використана література:

1. Про вищу освіту [Текст]: [Закон України: офіц. текст за станом на 10 лютого 2010 року]. – К. : Відомості Верховної Ради України, 2002. – № 20. – Ст. 134.
2. Актуальные вопросы развития образования в странах ОЭСР / Борисенкова А. В., Вахштайн В. С., Железов Б. В. [и др.] ; отв. ред. М. В. Ларионова. – М. : ИД ГУ-ВШЭ, 2005. – 120 с.
3. Сорокоумова Е. А. Педагогическая психология: Краткий курс / Е. А. Сорокоумова. – СПб. : Питер, 2009. – 208 с.

Субина О. О. Научно-педагогические принципы инновационной образовательной деятельности высших педагогических учебных заведений при подготовке магистров.

В статье раскрываются общие принципы реализации инновационной образовательной деятельности высших педагогических учебных заведений при подготовке специалистов магистерского уровня, подается характеристика сущности и направленности инноваций в образовании, определяются формы их реализации.

Ключевые слова: инновационная образовательная деятельность высшего учебного заведения, инновационная модель образования магистров, формы реализации магистерской подготовки.

Subina O. O. Scientific and pedagogical principles of innovative educational activity of higher pedagogical educational establishments at preparation of master's degrees.

In the article general principles of realization of innovative educational activity of higher pedagogical educational establishments open up at preparation of specialists of master's degree level, description of essence and orientation of innovations is given in education, the forms of their realization are determined.

Keywords: innovative educational activity of higher educational establishment, innovative model of education of master's degrees, form of realization of master's degree preparation.

**Сухорукова Г. В.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

**ВІРТУАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ – ЦЕНТР НАДАННЯ
МЕТОДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ВИКЛАДАЧАМ І СТУДЕНТАМ**

У статті розкривається значення віртуального методичного кабінету для оптимізації самоосвіти студентів і викладачів, забезпечення максимально можливих показників функціонування різних складових навчального процесу.

Ключові слова: віртуальний методичний кабінет, методична допомога, викладач, студент, навчальний процес.

Пріоритетними завданнями навчально-методичної роботи у вищій педагогічній школі є підвищення професійної майстерності професорсько-викладацького складу для досягнення високої професійної компетентності в педагогічній діяльності та оптимізація самостійної навчальної роботи студентів, озброєння їх методикою самоосвіти в умовах інтенсивного інформаційного потоку.

Важливе значення для покращення ефективності методичної роботи має функціонування у вищій спеціального методичного кабінету як центру підвищення методичної обізнаності викладачів і організації самостійної навчальної роботи студентів у позанавчальний час.

Ідея створення віртуального методичного кабінету виникла у зв'язку з розширенням контингенту студентів, особливо заочної форми навчання, численних звернень студентів і молодих викладачів про консультативну методичну допомогу, накопиченням в інституті цікавих методичних розробок, спрямованих на оптимізацію навчально-виховного процесу. Немалу роль зіграла відсутність в Інституті розвитку дитини вільного приміщення, де можна розташувати методкабінет.

Вільний реальний простір в навчальних корпусах університету в наш час все більше стає проблемою, а віртуальний, як ми бачимо, безмежний і за своїми можливостями в плані розширення доступу користувачів, об'єму інформації, яку він може вмістити, і за тією кількістю користувачів, яким він може надати послуги, і за можливістю отримувати ці послуги в зручному місці і в зручний час. Отже, два роки тому на сайті Інституту розвитку дитини було відкрито віртуальний методичний кабінет. Ми визначили такі стратегічні напрямки його функціонування: визначення рубрик, так званих сторінок і їх змістовне наповнення та пропаганда методичних матеріалів серед студентів на навчальних заняттях, конференціях з педпрактики, наукових студентських конференціях, індивідуальних заняттях, консультаціях.

Матеріали віртуального методичного кабінету призначені для студентів і для викладачів. Аналіз змістовного наповнення віртуального метод-кабінету показує, що 70% їх змісту спрямовано на надання методичної допомоги студентам і магістрантам і 30% викладачам. Ця пропорція склалась спонтанно, але ми вважаємо її доцільною, оскільки вся робота викладачів спрямована на розв'язання проблемних і практичних питань методики організації освітньо-виховного процесу із студентами. В цьому плані ми працюємо з урахуванням таких важливих тенденцій розвитку сучасної вищої освіти та проблем методики як перенесення акценту з навчальної діяльності викладача на учіння студента; самореалізація, самоствердження, самовизначення студента за умов педагогічного спрямування і підтримки внутрішніх джерел його розвитку; перетворення позицій викладача і студента в особистісно рівноправні позиції співробітників.

У зв'язку з тим, що Інститут розвитку дитини готує фахівців за двома спеціальностями "Дошкільна освіта" і "Соціально-культурна діяльність", методичні матеріали кабінету відповідно структуровано за двома розділами.

У віртуальному методичному кабінеті розробляємо і наповнюємо рубрики відповідно до запитів різних категорій студентів: для тих, хто навчається на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях, на різних формах навчання (стаціонарна, заочна), хто працює і навчається на стаціонарі за індивідуальними графіками. Для студентів віртуальний методкабінет має такі рубрики: "Педагогічна практика.", "На допомогу студентам, що навчаються за індивідуальними графіками.", "На допомогу студентам до складанням сесії.", "Напрямок здійснення науково-дослідної роботи студентів (НДРС) в Інституті розвитку дитини.", "Як підготувати і захистити магістерську роботу." та інші. Окремі рубрики, як, наприклад, "Педагогічна практика." мають різні сторінки: "Наскрізна програма педпрактики студентів.", "На допомогу магістрантам в організації і проведенні асистентської практики.", "Текстова опірна лекція для студентів." та інші.

Однією з перших в кабінеті була колективно оформлена викладачами фахових кафедр сторінка "На допомогу студентам, що навчаються за індивідуальними графіками". Тут висвітлюються завдання, зміст, форми і терміни контролю за самостійним опануванням студентами знань і умінь з фахових курсів. Це звільнює викладачів і студентів від витрачання часу на складання таких графіків, вносить плановість у самостійне навчання.

У віртуальному кабінеті ми маємо сторінку "На допомогу студентам до складання сесії", де інформуємо їх про критерії і норми оцінювання знань і умінь, щоб своєчасно внести корекцію у процес розуміння і сприймання студентами результатів оцінювання на іспитах. Біля розкладу екзаменів ми додатково вивішуємо інформаційний листок, що привертає їх увагу до цієї інформації. Наприклад, такий:

Сесія! Сесія! Сесія!

Це цікаво!

На сторінках віртуального методичного кабінету на сайті ІРД подано інформацію про критерії і норми оцінювання знань студентів на екзаменах.

Дізнайтесь!

Штурмуйте викладачів знаннями.

Науково-методична рада ІРД

Це спрацьовує, дає можливість налагоджувати порозуміння між студентами і викладачами.

Проблемою, яка постійно хвилює викладачів і студентів в навчальному процесі є організація самостійної навчальної і науково-дослідної роботи студентів. За дорученням Вченої ради інституту нами було розроблено і методично обґрунтовано перспективні напрямки і зміст виконання самостійної навчальної і науково-дослідної роботи студентів ІРД від першого курсу до випускного. Інформацію в цьому плані подано в рубриці “Напрямок здійснення науково-дослідної роботи студентів (НДРС) в Інституті розвитку дитини” Нею користуються і викладачі, і студенти, особливо цінно – бачать перспективу наукового зростання особистості випускника. Змістовне наповнення цієї сторінки здійснено у відповідності з курсами навчання (I – V+ магістратура) за двома напрямками: НДРС як невід’ємний елемент навчального процесу та НДРС, що здійснюється поза навчальним процесом. Розглянемо для прикладу:

IV курс:

– НДРС в навчальному процесі: анотування наукової літератури, підготовка тематичних оглядів, бібліографічних описів літератури; виконання творчих проектів із спеціалізацій; розв’язання педагогічних задач різних рівнів складності; підготовка і захист курсових і бакалаврських робіт з фахових дисциплін.

– НДРС поза навчальним процесом: участь в роботі наукових гуртків і проблемних груп, підготовка виступів, доповідей, публікацій, презентацій на матеріалі власних досліджень; презентація результатів власних досліджень на конкурсах, студентських наукових конференціях і олімпіадах.

Отже, розроблені нами перспективні напрямки здійснення науково-дослідної роботи студентів дають нам можливість впроваджувати в життя проблемно-дослідницьку модель навчального процесу, змінювати ціннісні орієнтири навчання з “культу знань” на “культ мислення”, забезпечувати інтеграцію освіти і науки шляхом активного використання результатів наукових досліджень викладачів і студентів в процесі підготовки конкурентноспроможних випускників.

Досить багато матеріалів є на сторінках віртуального методичного кабінету з питань педагогічної практики студентів. Це насамперед “Наскрізна програма педагогічної практики” для всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціальності “Дошкільна освіта”, зразки документації. Найбільш методично розроблена і висвітлена на сторінках віртуального кабінету практика магістрантів: стажистська і асистентська. Подаються зразки різних видів вузівських лекцій, методичні розробки семінарських і практичних занять, запитання для аналізу навчальних занять, методичні розробки виховних заходів для студентів, виступів на методичних семінарах, зразки звітної документації. Ця інформація особливо користується попитом у магістрантів заочної форми навчання.

У методичному кабінету є матеріали на допомогу магістрантам у виконанні кваліфікаційних магістерських робіт: орієнтована тематика, методичні поради щодо виконання магістерського дослідження, вимоги до оформлення літератури, зразки кращих робіт, відео-презентації захисту магістерських робіт.

Змістовне наповнення сторінок віртуального методичного кабінету для викладачів інституту в цілому спрямоване на підвищення фахового рівня викладання, взаємне збагачення педагогічними інноваціями, підтримання в педагогічному колективі духу творчості та прагнень до пошуку нового змісту і засобів навчання. Головною тут є рубрика “Матеріали методичного семінару для викладачів”. Предметом вивчення на семінарі

“Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі” були такі проблеми: “Кредитно-модульна система організації навчального процесу у виші”, “Застосування прийомів інтерактивного навчання студентів в процесі викладання фахових дисциплін”, “Метод проектів в системі викладання у вищій школі”, “Диференційоване навчання в педуніверситеті”. Концептуальні засади означених технологій висвітлюються на сторінках віртуального методичного кабінету, що дає можливість викладачам їх вивчати, застосовувати і систематично модернізувати навчальну інформацію і методику навчання.

В кабінеті є рубрика “На допомогу молодим викладачам”. В ній висвітлюються матеріали про активізацію самостійної пізнавальної діяльності студентів під час лекційного викладання, подаються зразки різних видів опорних лекцій для студентів (текстових і у вигляді наочних моделей), рекомендації про організацію самостійної роботи над записами лекцій в умовах підготовки до семінарів, колоквиумів (виписування на полях цитат, що влучно ілюструють теоретичні положення, пояснення змісту термінів і понять на основі словників, виписки основних положень рекомендованої по темі літератури, записи власної оцінки прочитаного, думок про практичну значущість питань, що розглядаються в лекції, продумування і запис плану виступу на семінарі з даної теми). Означений підхід до зміни методичного управління вивченням спеціальних навчальних дисциплін під час лекційних занять є основою вироблення у студентів навичок самонавчання, самостійного здобуття знань.

Методична робота викладача вищої педагогічної школи включає таке завдання як підготовка посібників, підручників, методичних рекомендацій для студентів. Тому у віртуальному методкабінеті ми ввели рубрику “Готуємо посібники і підручники для вишу”. Тут є сучасні методичні рекомендації щодо концептуальних засад, структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищої школи, подаються вимоги до оформлення списку використаної літератури.

Практика навчання і викладання у вищій школі вимагає постійного оновлення змісту і форм методичної роботи. На сьогодні Науково-методична рада інституту ставить перед викладачами фахових кафедр завдання про створення банку відео лекцій, які також будуть зосереджені у базі віртуального методичного кабінету.

В Інституті розвитку дитини перший рік функціонує нова спеціальність галузі “Культура” “Менеджмент соціокультурної діяльності”. А тому актуальним є питання про створення для неї методичного забезпечення і відкриття нової рубрики на базі віртуального методичного кабінету.

В перспективі ми плануємо удосконалювати змістовне наповнення віртуального методичного кабінету і відкривати нові рубрики:

1. Моніторинг знань і умінь студентів.
2. Нові навчальні дисципліни та курси.
3. Самостійна навчальна робота студентів.
4. Навчальна література, видана викладачами інституту та інші.

Окремо варто відзначити роль віртуального методичного кабінету у фаховій підготовці випускників магістратури, майбутніх викладачів – дослідників. Його матеріали стають предметом аналізу під час стажистської та асистентської практики, що дає можливість формувати у майбутніх професіоналів власні уявлення про різноманітність і багатоаспектність методичної роботи у вищій педагогічній школі, про технології розробки комплексів методичного забезпечення навчально-виховного процесу в умовах ступеневої системи підготовки фахівців.

Отже, віртуальний методичний кабінет – це своєрідний банк методичної інформації, накопичений і розроблений викладачами інституту на засадах змісту фахової підготовки педагогічних кадрів для галузі “Дошкільна освіта”.

Невеликий, всього дворічний термін роботи віртуального методичного кабінету переконав нас у тому, що в сучасних умовах функціонування освіти він є досить оптимальною формою роботи по наданню методичної допомоги студентам, магістрантам і викладачам. Ми оцінюємо віртуальний методичний кабінет як засіб оптимізації самоосвіти

студентів і викладачів, оскільки він має всі потенції для забезпечення максимально можливих показників функціонування різних складових навчального процесу у виші при мінімальних затратах часу і зусиль його учасників.

Використана література:

1. *Артемова Л. В.* Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
2. Педагогіка вищої школи / В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, І. С. Волошук [та ін.]; за ред. В. Г. Кременя, В. П. Андрущенко, В. І. Лугового. – К. : Педагогічна думка, 2009. – 256 с.
3. *Підкурганна Г. О.* Художньо-педагогічна підготовка фахівців дошкільного виховання в педагогічному університеті. (Системний підхід). Г. О. Підкурганна. – СПб. : НДІХ СПбДУ, 1998. – 277 с.
4. *Фоменко Н. А.* Педагогіка вищої школи: методологія, стандартизація туристичної освіти : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Н. А. Фоменко. – К. : Видавничий Дім “Слово”, 2005. – 216 с.

***Сухорукова Г. В.* Виртуальный методический кабинет – центр предоставления методической помощи преподавателям и студентам.**

В статье раскрывается значение виртуального методического кабинета для оптимизации самообразования студентов и преподавателей, обеспечения максимально возможных показателей функционирования разных составляющих учебного процесса.

Ключевые слова: виртуальный методический кабинет, методическая помощь, преподаватель, студент, учебный процесс.

***Sukhorukova G. V.* Virtual methodical cabinet is a center of grant of methodical help teachers and students.**

In the article the value of virtual methodical cabinet opens up for optimization of self-education of students and teachers, providing of maximally possible indexes of functioning of different constituents of educational process.

Keywords: virtual methodical cabinet, methodical help, teacher, student, educational process.

**Тадєєв П. О.,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка**

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ АСОЦІАЦІЙ
ДЛЯ ОБДАРОВАНИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ШКОЛЯРІВ:
МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ**

У статті проаналізовано організаційно-педагогічну діяльність “Американської асоціації освіти обдарованих дітей” та “Національної асоціації обдарованих дітей” від моменту створення до наших днів. Схарактеризовано діяльність засновників асоціацій та їх роль у подальшій розбудові цих організацій. Особливу увагу акцентовано на сучасному періоді діяльності асоціацій.

Ключові слова: американські асоціації, організаційна та педагогічна діяльність, обдаровані учні.

Після другої світової війни в освіті обдарованих американських школярів відбулися кардинальні зміни. Насамперед підвищений інтерес до освіти цієї категорії учнів був підтверджений законодавчими ініціативами. Ще до запуску Радянським Союзом штучного супутника Землі Конгресом США було прийнято Закони “Біль про права військовослужбовців” (1944) та “Акт про національний науковий фонд” (1950), які сприяли освіті обдарованих і талановитих учнів.

Американська громадськість також розуміла необхідність зміни ставлення до обдарованих школярів. Громадські діячі Джеймс Конант, Говард Гевіс висловлювали стурбованість станом справ в освіті інтелектуальної еліти США.

Паралельно формувалися переконання в тому, що лише спільними зусиллями можна